

PRZECZYNIĆ (3) *vb pf*

e prawdopodobnie jasne (tak w prze-).

inf przeczynić (2). ◇ [*fut 3 pl* przeczynią. ◇ *imp 2 sg* przeczyni. ◇ *2 pl* przeczynicie. ◇ *con 3 sg m* przeczyniłby.] ◇ *impers con* by przeczyni(o)no (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde także XVII w.

1. Zmienić, przekształcić, przerobić (3) :

przeczynić z czego (2): w ten czas kiedy postronne vffy będą czynić z nieprzyjacielem/ może z gránowitego [*szyku wojskowego*] przeczynić ná klin/ to ielt/ ná trzy węgły/ s takiego záfie może przeczynić prędko dwa kliny *BielSpr* 10.

[*przeczynić kogo, co [= obiekt przekształcenia]*: Włosz rancze twoye na nyewolnyczą twoyą a przeczyn naczinie twoye, a vczinek tobye godni stworz. *ModlKobiet* 15; Prze odległość i obyczaje i ludziby nierychło poznał, o których przedtym mało słycał, a jeśli mądry, tedy on nas, nie my jego przeczyniłby. *PismaPolit* 512; *WujPos* 1590 38 (*Linde*).]

przeczynić co [= efekt przekształcenia] (1): *BielSpr* 10 *cf* *przeczynić z czego*.

przeczynić na co (1): *BielSpr* 10 *cf* *przeczynić z czego*.

[*przeczynić w co: WujPos* 1590 38 (*Linde*) *cf* *Przysłowie*.]

[*Przysłowie bibl.:* Y przeczynią miecze swoie w rádłá [*et conflabunt gladios suos in vomeres Vulg Is* 2/4]/ á włócznie swe obroczą ná sierpy. *WujPos* 1590 38 (*Linde*).]

Przen [kogo] (1) : Myędzy duchowne nye nápadz tákyego [*tj. bękartá*]/ aż by swe w Rzymie odrodził/ ábowiem yelliby go tám nye przeczynyono/ chlebaby duchownego doftać niemogł *GliczKsiąż* B5.

2. [Zrobić [komu co]:

Zwrot: »przeczynić drożkę« = *umożliwić przejście:* [*Maryja*] chciała yest ysz k nyemv [*Chrystusowi*] ale przed wielkim tłomem nyemogła, a przeto, ys nyemogła, wolala rzekacz: o zidzi, przeczincziemy mała droske, abich mogła przysz kv memv ssynv! *SprChęd* 84.]

3. [Przenieść [co gdzie]: Panowie gdańscy nie chcieli tego dopuścić sposobem żadnem i musiał pan gdański na insze wody ten niewód przeczynić *LustrMalb* I 57.]

Synonimy: **1.** *przekształtować, przerobić, zmienić;* **2.** *uczynić, udzielać, zrobić;* **3.** *przenieść.*

Formacje współrdzenne cf CZYNIĆ.

Cf **PRZECZYNIENIE, PRZECZYNIONY**